

I. OGÓLNE INFORMACJE O MIEŚCIE

CHRZANÓW

BARWNA HISTORIA, ZABYTKI, MAŁOWNICZE ZAKĄTKI

Gmina Chrzanów usytuowana jest w zachodniej części województwa małopolskiego, na pograniczu Wyżyn Śląskiej i Krakowsko - Częstochowskiej, w połowie drogi pomiędzy Katowicami a Krakowem, przy autostradzie A – 4. Połączenie dogodnej lokalizacji i dobrej sytuacji ekologicznej czyni to miasto miejscem ciekawym dla turystyki i rekreacji.

Chrzanów jest miastem o wielowiekowej historii, ze średniowiecznym rodowodem. Do dnia dzisiejszego zachował się pierwotny układ przestrzenny Rynku. Otacza go zespół kamienic, które zostały wzniesione w większości jeszcze w XIX w. Najciekawszą architektonicznie kamienicą jest budynek oznaczony numerem 13, który należał do kupca Jakuba Braunera. Jego inicjały można dostrzec w kartuszu nad drzwiami balkonowymi drugiego piętra. Kamienicę tę zaprojektował śląski architekt Józef Kutz. Obowiązkowym punktem zwiedzania miasta powinno być Muzeum w Chrzanowie im. Ireny i Mieczysława Mazarakich, mieszczące się w dawnym Lamusie dworskim z XVI w. usytuowanym przy ul. Mickiewicza 13. Liczne zbiory historyczno – przyrodnicze prezentowane na wystawach będą dużym uzupełnieniem wiedzy turystów o regionie. Wewnątrz znajdującego się przy Rynku Kościoła pw. św. Mikołaja można podziwiać m.in. ołtarz główny pw. św. Mikołaja (XIX w.) z obrazem autorstwa Michała Stachowicza, oraz XVII wieczny ołtarz z czarnego marmuru dębnickiego w kaplicy północnej pw. św. Stanisława, lichtarz z pracowni Hans’a Vischer’a z Norymbergi oraz mozaikę Matki Bożej z Dzieciątkiem. Do ciekawych obiektów i równie dawno wybudowanych należy kościół pw. św. Jana Chrzciciela w Kościelcu, gdzie zachował się z dawnego wyposażenia dzwon z 1484 r. z bogatą dekoracją plastyczną, przedstawiającą św. Jana Chrzciciela oraz znak górniczy.

Odwiedzając Chrzanów warto pospacerować Aleją Henryka, która została wytyczona u schyłku XIX w. jako centralna arteria miasta. Wzdłuż niej znajdują się najbardziej reprezentacyjne i najważniejsze budynki w mieście. Na szczególną uwagę zasługuje „Dom Urbańczyka” będący przykładem willi małomiasteczkowej, wzniesionej w końcu XIX w. Obecnie znajduje się tu Oddział Muzeum w Chrzanowie. Wzrok przyciąga również wzniesiony w 1895 r. budynek o detalach historyzujących zwieńczony attyką, w którym mieściło się Towarzystwo Zaliczkowe w Chrzanowie.

Miasto przez wieki było miejscem wielokulturowym, łączącym tradycje chrześcijańskie i żydowskie. Historia Żydów w Chrzanowie rozpoczyna się w XVI w., a milczącym świadkiem historii jest cmentarz żydowski. Znajduje się tu ponad 3 000 nagrobków oraz dwa ohele: rabina Salomona Buchnera i rabina Dawida Halberstama.

Nad Chrzanowem góruje ośmiometrowy orzeł w locie znajdujący się na Placu Tysiąclecia, wzniesiony ku czci mieszkańców ziemi chrzanowskiej poległym w latach II wojny światowej. Przed siedzibą MOKSIR znajduje się lokomotywa Ryś , symbolizująca długoletnią działalność na terenie miasta Pierwszej Fabryce Lokomotyw FABLOK w Polsce.

Poza samym miastem warto zwiedzić będący po gruntownej renowacji kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Płazie. Jest to dobrze zachowany przykład zabytkowego

wiejskiego kościoła murowanego z XVI w. Nieopodal znajduje się kolejny ciekawy obiekt klasycystyczny pałac Starzeńskich z XVIII/XIX w. Na terenie byłych Zakładów Wapienniczych „Wapiennik” w Płazie mamy interesujący zabytek architektury przemysłowej - piec kręgowy typu "Hoffman". Nieodłączną częścią podmiejskiego krajobrazu są przydrożne kapliczki, krzyże i figury świętych, które często pochodzą jeszcze z XIX w. lub początku XX w.

CHRZANÓW KULTURALNIE

Chrzanów jest przestrzenią, na której odbywa się wiele niepowtarzalnych wydarzeń kulturalnych, adresowanych do szerokiego grona odbiorców. Wystawy, prelekcje, przeglądy muzyczne i folklorystyczne, spotkania autorskie, koncerty, konkursy, warsztaty, seanse filmowe i imprezy plenerowe – każdy znajdzie wśród nich coś dla siebie. Oferta kulturalna jest stale rozbudowywana.

Polecamy:

Dni Chrzanowa, Małopolski Przegląd Grup Kolędniczych „HERODY”, Chrzanowską Lokomotywę Artystyczną, Ogólnopolskie Konkursy Poetyckie „Bez granic” i „O herb grodu miasta Chrzanowa”, Chrzanowskie Dni Fantastyki, Chrzanowskie Spotkania Folklorystyczne Bosa nóżka, Noc Świętojańską, Święto Miodu, Jarmark Mikołajski, Dni Kultury Żydowskiej - Sztetl Chrzanów, Festiwal Muzyczny „Dialog Kultur”, Noc Muzeum

CHRZANÓW AKTYWNIE

Przez cały rok odbywają się w gminie imprezy sportowe. Na Hali Widowiskowo – Sportowa MOKSiR odbywają się rozgrywki o randze lokalnej, krajowej i międzynarodowej. W okresie letnim czynny jest obiekt sportowo – rekreacyjny "Basen Kąty". W okresie zimowym amatorzy łyżwiarstwa mogą korzystać z otwartego lodowiska. Miasto posiada także czynną cały rok Krytą Pływalnię "Cabańska Fala".

Polecamy:

Ogólnopolski Mityng Pływacki Osób Niepełnosprawnych im. Krzysztofa Bręczka, Magic Sport Liga Futsalu, Otwarte Mistrzostwa Małopolski w akrobatyce sportowej, CHRZANÓW CUP, Bieg Uliczny – POCIĄG DO BIEGANIA

CHRZANÓW BLISKO PRZYRODY

Chrzanów stwarza wiele możliwości aktywnego wypoczynku Tereny leśne, zajmujące 1/3 część gminy sprzyjają pieszym wędrówkom i wyprawom rowerowym. Z jednej strony miasto otaczają malownicze wzgórza kamieniołomów, z drugiej pełna rozlewisk Kotlina Chrzanowska. Podmiejskie wsie obfitują w urokliwe zakątki. Ze zboczy wzgórz Pogorzyc i Płazy rozciąga się zachwycający widok na dolinę Wisły, panoramę Beskidów i Tatr.

Polecamy: Rajd na orientację, Złoty rowerowe „Wędruj z nami papieskimi szlakami” i „Ekorajd z powiatem chrzanowskim”, Rodzinny rajd rowerowy „Szlakiem kąckich lasów i stawów”, Wycieczki rowerowe po ziemi chrzanowskiej i okolicach z PTT.